

Гимназіум і ліцеум

№ 2

в Тегерані

Z

10373

-1-

Петровічівна Ірена

Кл. I^o gimn.

10373

Моє wspomnienia z pobytu w Rosji Sowieckiej.

Było to w sobotę 10-II-40r. Dzień ten od samego ranka był smutny i ponury. Nawet najprzyjemniejsze lekcje w tym dniu nudziły się. Dużo kolegów i koleżanek zabrali z lekcji enkawudziści, niewiadomo gdzie i po co?

Ja jak zwykle z koleżanką zaraz z wieczora poszłam do łóżka, bo było zimno.

Jeszcze nie usneliśmy, a już enkawudziśta stał przy łóżku i wyplawał rozkazy.

Koleżanka porzuciła, ja zaś spakowałam swoje rzeczy i przy pomocy gospodyni wsiadłam do na sanie. Le był niósł wielki i godzina 10-ta nie mogłam się zorientować gdzie jestem. Po chwili miłczenia spytałam dokąd? - on odpowiedział do Dżiców. Nie trzeba było rozmyślać długo, bo już stanęliśmy przy jakimś gmachu. Tu spotkałam rodziców i wszystkich znajomych. Nie długo jednak odpocząwaliśmy. O pół 12-ty goda. wpruzyliśmy na stację. Rankiem już byliśmy zatadowani do wagonów. Było to w niedziele. W poniedziałek popołudniu zawraczała lokomotywa, ruszyliśmy. Zbliżał się wieczór w wagonach słychać było tylko szlochanie. W naszym wagonie było 30- trzydziście osób, lecz żadnej nie było, która by dziś nie zapłakała. Mijałiśmy ostatnie krańce ojczyzny. Przejechaliśmy

most na Dnieprze, Teraz już nie było widać ani domów, ani żadnych
 zwierząt, zdawało się, że tu życie zamarło. Pierwszą stacją było miasto Płock.
 Miasto to niedużo i brudne, Jednakże nie długo trwała obserwacja. Ruyny-
 liśmy dalej. Mijaliśmy szybko pola i lasy, na stacjach nie staliśmy długo.
 Przejechaliśmy do Smoleńska. Tu zawitali po kilka ludzi z wagonu, który
 pod konwojem przyniesli wody i drewna. Lecz wypuściliśmy w dobrą drogę.
 Po kilku dniowym pędzie stanęliśmy wreszcie na stacji Moskwa. Dostaliśmy
 tu oprócz chleba i wody obiad, a dla małych dzieci nawet cukier. Po niedługim
 odpoczynku wyjechaliśmy dalej. Nie widzieliśmy nic przez dwa dni z lasu.
 Tak minął tydzień od tego czasu jak porzucaliśmy Koryzmy, a stamtąd
 Zatrzymaliśmy się w Kottasie, dalej drogi kolejowej nie było. Drugi tydzień
 jechaliśmy autami. Po przy końcu lutego stanęliśmy w Archangielskiej
 Oblaści. Wyładawaliśmy się i zamieszkaaliśmy w dwóch barakach. Na na-
 szym przystanku było kilka tysięcy ludności. W barakach było po 350-400 osób.
 Zamiast łóżek zrobione były prycze. Baraki te były nowe i zimne. Oprócz
 baraków była łazienka, komendantura, mały szpital, magazyn, a potem,
 ponieważ były trudności z dostawą, pryzek i listów pobudowano poczta.
 Z trzech stron przystanku otoczony był lasem, a z czwartej oddzielała nas od kółek

bez przepustki nie ma mowy o przedostaniu się. Kogo zapania bez przepustki
 to sadzili do „chałodnij”. Komendant miał do pomocy trzech enkawidris-
 tów. Ja chodziłam do 6-tej klasy mienkałam w katechizie. Tora w „obnieszajeni-
 u”.
 Teraz się plakato w szkole, bo nie do przeżycia były porażenia, profesorów lub
 umagania ze strony dzieci. Przy pomocy Boga skonczyłam 6-tą klasę i ab-
 żyłam egzaminus. Wakacje jednak przyniosły nową, wesełszą wiadomość.
 Przy końcu 5 sierpnia gdy przystałam z numerem do baraku z konwojkami
 łowców, zauważyłam inną zupełnie naszą sześcian. Na zapytanie
 co zostało nowego z radością odpowiedzeli nam, że ogłoszono amnestię.
 Każda pierwsza rozpierała radość. Nie myślano już o pracy, lecz o dem-
 co czynić, czy pozostać, czy też wyprowadzić się. Po kilku dniach

rzeka Dwina, która była ~~wie~~ wielką pomocą, gdyż nie było im jej dostawcy
 jak stawkami. Do stacji było 200 km. Od pierwszego dnia kazali iść na roboty.
 Zadnych zwolnień nie przyjmowano, tylko „symetka” od lekarza. Dla dzieci do
 3⁴ lat były jabłki, a od trzech - siedmiu drzew sad. Była też na posesji
 czteroklasowa szkoła, a siedmioklasowa • siedem kilometrów oddalona. Jeśli ktoś
 nie chodził do szkoły, a miał 15-ciu lat więcej musiał chodzić na roboty. Roboty im jej
 nie było, jak w lesie, po pas w śniegu. Mało, która rodzina była razem.
 Przeważnie ojciec na ławie, matka na posesji, a córka lub syn na
 „lesopunkcie”. Zarobek był bardzo mały, tak że nikt nie mógł zapracować
 na siebie, a na rodzinę nie było szans. Szerzej było to, że rodzacy pamiętali
 o nas i jak nie paczkę to pieniadzami dawali pomoc. Trzeba też powiedzieć, że
 każdy list z Ojczyzny dodawał otuchy i miłostwa do wytrwania. Drugą pomocą
 były neony, które oddawano za kawałek chleba. Zarabiano po 50-1,50 rubla.
 Chleba z początku dawali „robotczemu” 500 gr, a „bezrobotnemu” 300”. Potem,
 to znaczy latem warunki się ~~lepsze~~ poprawiły, gdyż lasy były obfite
 w jagody i grzyby. Przez chleba nie nie dostawaliśmy. Była „stółowa” gdzie
 można było dostać supy i czasem kaszy. Lecz nie było to takie proste, trzeba było
 od rana do wieczora stać w kolejce. W pobliżu było trzy kotłowne, lecz i tu

2008035

11